

De verzoening van alle dingen

Kolosse 1:20 e.a.

'Alle dingen'

Even over het Grieks: het Griekse woord voor 'al' is 'pas'. De neutrum-vorm is 'pan', en in het meervoud wordt dat 'panta'. Dit woord 'panta' komt meer dan 250 keer voor in het NT, maar een kleine 40x staat er een lidwoord voor, dan wordt het 'ta panta'. En 'ta' is het bepaald lidwoord.

Goed, zeggen bepaalde Bijbellezers: als er een bepaald lidwoord voorstaat, is het dus heel algemeen: het huis, de boom, het fruit, de tuin.... Letterlijk: 'de alle', ta panta. En vanuit die gedachte trekt men de conclusie: 'de alle' omvat dus het breedst mogelijke scala; het omvat eenvoudig alles wat maar denkbaar is.

Dat dat een totaal onhoudbare gedachte en 'uitleg' is, wordt al heel gauw duidelijk, als je enkele Bijbelteksten op je laat inwerken, waar deze Griekse uitdrukking 'ta panta' voorkomt:

- ✓ Romeinen 8:28: Wij weten dat hun die God liefhebben, *alle dingen* meewerken ten goede.
- ✓ Romeinen 8:32: Hoe zal Hij Die zelfs Zijn eigen Zoon niet gespaard, maar Hem voor ons allen overgegeven heeft, ons met Hem ook niet *alle dingen* schenken?
- ✓ Kolosse 1:18: ... opdat Hij in *alle dingen* de eerste plaats zou innemen.
- ✓ Openbaring 21:4: Zie, Ik maak *alle dingen* nieuw.
- ✓ 1 Korinthe 11:12: *Alle dingen* zijn uit God.
- ✓ Efeze 1:11: God, Die *alle dingen* werkt naar de raad van Zijn wil.
- ✓ Kolosse 3:8: Maar nu, legt ook u *dit alles* af: toorn, kwaadheid, boosheid, laster...

Wanneer we deze en andere Bijbelteksten op ons laten inwerken, ontdekken we meer en meer dat 'dit alles' een juiste en heel nauwkeurige vertaling van 'ta panta' is. Het duidt dus niet op alle maar denkbare dingen of wezens, maar is een uitdrukking die nauwkeurig op iets bepaalds slaat: dit alles, al die dingen. Dat blijkt bijv. ook weer uit Markus 4:11: '... tot hen die buiten zijn, komt *alles* in gelijkenissen'. Wat wil dit woordje 'alles' zeggen? Ta panta: *dit alles*, alle dingen waarover de Heer Jezus zojuist tot de mensen heeft gesproken, en wel bijzonder in de gelijkenissen, speciaal die van de zaaier, die onmiddellijk aan dit vers voorafgaat.

'ta panta' geeft dus de gedachte weer van een geheel. Het is steeds een geheel! Maar je moet aan de hand van de Schrift uitvinden, welk geheel er precies in de verschillende teksten bedoeld wordt.

In het bekende Duitse woordenboek voor nieuwtestamentisch Grieks, geschreven door Bauer, staat dat *ta panta* dus duidelijk twee betekenissen heeft:

1. in de absolute zin duidt *ta panta* het geheel van het geschapene aan, het totaal van alle dingen, het heelal: Rom 11:36; 1 Kor 8:6; Kol 1:16-17 e.a.
2. in relatieve zin duidt het op een 'alles' – een geheel dat blijkt uit de betreffende context: Mark 4:11; alles wat in de hemelen en op de aarde 'vereniging' onder één Hoofd nodig heeft, en verzoening, Ef 1:10; Kol 1:20 e.a.

Als sommigen menen dat 'ta panta' dus steeds alles wat maar denkbaar is omvat, inclusief verloren én geredde mensen, menen ze dan soms ook dat we volgens Romeinen 8:32 alle denkbare 'dingen' van God hebben gekregen, inclusief Goddelozen en onzichtbare machten en demonen? Menen we dat Openbaring 21 zegt dat God ook de hel en de duivel nieuw zal maken? Dat de Heer Jezus volgens Kolosse 1 ook in de hel de eerste plaats inneemt?

De gedachte alleen al is lasterlijk en ondenkbaar, en vindt geen enkele basis of houvast in de hele Bijbel. Het is een sprookje van het verduisterde menselijke verstand, een verdraaiing van mensen die geen God willen Die eeuwig oordeelt; een fabel, voortkomend uit een verkeerde focus op één enkele tekst waaraan men een waarheid wil ophangen die niet bestaat.

Want net zo goed als dit bij 'ta panta' in een groot aantal Bijbelteksten geldt, zo geldt dat ook in Kolosse 1.

Kolosse 1

Kolosse 1:19-20 is een heet hangijzer. Het is wel beschouwd als een 'gouden vondst' voor alverzoeners – aangezien ze de bedoeling van de Schrift niet onderkennen:

Want het behaagde de hele Volheid in Hem te wonen
en door Hem **alle dingen** tot Zichzelf te verzoenen,
na vrede gemaakt te hebben door het bloed van zijn kruis, door Hem,
hetzij de dingen op de aarde, hetzij de dingen in de hemelen'.

'Ta panta' duidt ook in deze tekst geenszins op alles wat maar denkbaar is, een 'alles' in de meest algemene, universele, uitgebreide zin, maar op alles waarop dit vers specifiek betrekking heeft: alles wat in de hemel en wat op de aarde is. En ook dat 'alles' kun je alleen begrijpen, als je eerst de Schriftuurlijke leer van de verzoening kent en onderscheidt.

Let wel:

- Hier wordt door Gods Geest principieel begrijpelijkerwijs alles buitengesloten wat 'onder de aarde is', terwijl daarop met uiteenlopende termen wel wordt geduid in Ex. 20:4, Ps. 63:9, Jes. 14:9, Ezech. 26:20, 31:14, Fil. 2:10, Openb. 5:3,13 e.a.
- 'Onder de aarde' is in de Schrift een domein dat de satan, zijn machten (gevallen engelen, demonen), zijn onderdanen (mensen die hem volgen als hun god en overste) en zijn eeuwige verblijfplaats omvat (gehenna, de hel; zie o.a. Matth 25:41 en Luk. 16:19vv voor de vraag wat die plaats van pijniging inhoudt).
- De *neutrum*-vorm 'ta panta' (onzijdig) duidt niet expliciet mensen aan; daarvoor wordt normaliter het *mannelijke* woord in meervoud gebruikt.
- Het feit dat in vers 20 wordt gesproken over het verzoenen van 'ta panta', en in vers 22 over het feit dat '**u** nu al verzoend bent', duidt eveneens een sterk contrast aan, dat elke basis weghaalt onder de gedachte dat in vers 20 mensen zijn ingesloten.

"Maar als de engelen zijn ingesloten in 'ta panta', dan toch zeker ook de mensen"?! Daar lijkt het wel op in Rom 11:36, Ef 3:9, Fp 3:21, Hebr 1:2-3, Openb 4:11. Daar wordt de hele schepping (levenloos en levend) aangeduid. Want het zou niet te verklaren zijn dat daar niet de hele schepping wordt bedoeld, als de majesteit en grootheid van Gods scheppermacht worden verheerlijkt.

Maar als het gaat om *verzoening*, weten we uit de hele Schrift: er is maar één verzoeningswerk, maar dat werk heeft verschillende resultaten. De hele Schrift ondersteunt dat. En heel treffend en boeiend vinden we dit geïllustreerd in het beeld van de Grote Verzoendag.

Resultaten van de verzoening

We kunnen er in dit artikel niet uitvoeriger op ingaan, maar de vraag komt op: wie zijn er dan ingesloten in de resultaten van deze verzoening?

- Alle dingen worden met God **verzoend**;

- Alle gelovigen: eveneens, maar daaraan is de voorwaarde van geloof verbonden: geloof in God, aanvaarden van je eigen verloren toestand, en gelovig aannemen van de enige Redder en Verzoener;
- Maar de ongelovigen zijn hierin nadrukkelijk door de hele Bijbel niet bij ingesloten, zoals wel blijkt uit Joh. 3:16, 36, Rom. 3:9-31, Hand. 4:12, 2 Kor. 5:20, Openb. 20:11-15, Kol. 1:22 en tal van andere Schriftplaatsen.

Hebreeën 9:22 spreekt over de **reiniging** van *alle dingen*. Waarop duidt dat? Dat kun je onmogelijk begrijpen als je niet eerst Leviticus 16 en andere gedeelten over de Grote Verzoendag onderscheidt. Daar gaat het over *alle plaatsen en voorwerpen in het heiligdom en op de aarde* ('in de hemelen en op de aarde') waar door de opstand van de duivel en de zonde van de mens onreinheid is binnengekomen. Lev. 16:20: het heiligdom, de tent van ontmoeting, het altaar; vers 33 spreekt zelfs van verzoening van het heilige heiligdom. Dat duidt er al op dat verzoening niet hetzelfde is als reiniging.

Plaatsvervanging betekent dat iemand voor mij sterft. Die gedachte vinden we ook in Leviticus 16. Maar dat is niet het thema in Kolosse 1:20. Daar gaat het niet over Christus' dood voor ons, gelovigen. En al helemaal niet over de valse suggestie dat Hij uiteindelijk ook voor de ongelovigen plaatsvervangend is gestorven.

Verzoening is het thema van Kolosse 1:20. En dat heeft een eerste en belangrijkste aspect dat door ketterse leringen veelal vergeten wordt. Dat aspect is dit: God wil Zelf verheerlijkt worden, Hij wil alle eer krijgen in alles wat Hij gedaan en gemaakt heeft. Hij wil bevrediging, genoegdoening, 'compensatie' en 'restitutie' van Zijn geroofde eer – overal waar Zijn eer is aangetast: in de hemelen en op de aarde. Anders zou Hij niet meer God zijn. 'Ik geef Mijn eer aan geen ander', zegt Hij in de profeet Jesaja. En op dit aspect, en nergens anders op, doelt ook Kolosse 1:20.

Handelingen 3:21 is ook heel treffend: '... de tijden van de herstelling van alle dingen'. Alle dingen worden eenmaal **hersteld**. Het Vrederijk zal hiervan een gelukkige en zegenrijke voorproef zijn. Omvat dat ook de duivel, zijn demonen, de hel? Totaal niet. De gedachte is niets dan dwaasheid. In die tijd is de duivel juist in de poel van vuur, zoals Openbaring 20:1vv duidelijk maakt.

Nogmaals: alle *dingen* worden dus eenmaal *verzoend, gereinigd en hersteld*. Een wonderbaarlijke gedachte! Maar die omvat totaal niet de gedachte aan de mensheid. Voor mensen, die immers naar Gods beeld en gelijkenis geschapen zijn, is er een andere weg om verzoend te worden: hier en nu!

Kolosse 1:16 zegt ons al: 'In Hem zijn alle dingen geschapen in de hemelen en op de aarde, de zichtbare en de onzichtbare, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten. Alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen'.

Let wel: ook hier wordt door Gods Geest alles buitengesloten wat 'onder de aarde is'. Er staat hier niet dat alle dingen 'onder de aarde' door Hem en tot Hem geschapen zijn. De duivel, de hel, de demonen... ze zijn in die toestand niet geschapen tot Zijn eer. Zie o.a. Jer. 32:17, waar 'onder de aarde' niet genoemd wordt.

De uitdrukkingen in dit vers hebben speciaal betrekking op machten – zichtbare op aarde (gezagdragers; zie bijv. 2 Kron 36:23), en onzichtbare, in de hemelen. Wat die laatste overheden en machten betreft hebben deze uitdrukkingen dus te maken met de hiërarchie in de engelenwereld. Vgl. ook Ef. 1:21, 6:12, Kol. 2:15.

En **vers 17** vervolgt: 'En Hij is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan samen in Hem'. Sommigen zeggen: "Aha, zie je wel?! Als de Zoon volgens vers 17 alle dingen heeft geschapen, dan omvat dat ook alle mensen. Of wil je soms ontkennen dat ook alle mensen bij Zijn scheppingswerk horen?! En dan worden dus in vers 20 ook alle mensen aangeduid met 'ta panta'."

Dan komt de eenvoudige vraag op: begrijp je wat je leest? En wat je zegt? Ben je zó blind voor taal? Begrijp je niet dat je hier zowel als elders in het NT niet overal machinaal 'ta panta' identiek of maximaal generaliserend kunt opvatten? Zoals je ook in het dagelijkse leven niet alles als identiek beschouwt waarop mensen het etiket 'alles' zetten in hun taalgebruik: alle dingen, alles, dat alles, dit allemaal... De inhoud ervan kan zó verschillend zijn als dag en nacht!

Het kader van de Schrift

In 2 Tim 1:13 wordt Timotheüs opgeroepen het 'beeld van de gezonde woorden' vast te houden (zo kun je die tekst vertalen. Als je niet eerst het beeld, het kader, van de hele Bijbelse leer voor ogen hebt, ben je onmogelijk in staat details correct uit te leggen. Dat is een manier van interpreteren die aan de basis van vrijwel alle valse leringen binnen de Christenheid ten grondslag ligt.

Welnu, en dit is essentieel: de gedachte dat 'alle mensen' in de verzoening zijn ingesloten, vindt in het hele kader van de Schriftuurlijke leer over de verzoening geen enkele grond. Uit tal van teksten die de leer uiteenzetten, zowel als uit oudtestamentische typen over de verzoening, kan met geen mogelijkheid de leer van de alverzoening worden gehaald¹. En dan bedoelen we: de leer die (in allerlei variaties) beweert dat ooit ook de onbekeerde zondaren die zonder God en zonder hoop gestorven zijn, verzoend zullen worden met God.

Het is de omgekeerde wereld als je op grond van Kolosse 1:20 de leer uitvindt dat alle mensen vroeg of laat met God verzoend worden, en vervolgens door die bril tegen alle overtuigende Schriftplaatsen van Genesis t/m Openbaring in deze leer verdedigt.

Dus kort gezegd:

- **geloven wij in een verzoening van alle dingen? Ja!**
- **ondersteunt de Schrift echter de z.g. alverzoeningsleer? Nee, totaal niet!**

Handelingen 13:39 zegt: '... dat van alles waarvan u niet kon worden gerechtvaardigd door de wet van Mozes, in Deze ieder die gelooft gerechtvaardigd wordt'. Wat een heerlijke waarheid vinden we hier! Hartverwarmende, innerlijke barmhartigheid van onze grote God, Die ons voor eeuwig had kunnen wegdoen, maar die ieder die gelooft in de Zoon, voor eeuwig rechtvaardig verklaart. Er waren vele dingen die tegen ons getuigden, een onnoemelijke hoeveelheid van 'alle dingen' – dingen die wij ons niet eens allemaal kunnen herinneren. En God vergeet er niet één van; Hij legde ze allemaal op Zijn Zoon en liet Hem in het oordeel gaan in jouw, in mijn plaats. Dat mag ik zeggen tot iedereen die door genade op grond van geloof mijn broeder, mijn zuster is geworden.

Want geen wet of ceremonie kon ons daarvan reinigen of rechtvaardigen. Maar God deed het, uit genade, op grond van geloof, zoals Romeinen 3 zo krachtig benadrukt. God zal nooit iemand rechtvaardigen of met Zichzelf verzoenen die in zijn zonden en ongelooft is gestorven.

Hem zij de lof, nu en tot in eeuwigheid want Hij alleen is het waard!

Erwin H.W. Luimes

---

¹ Ik verwijs hiervoor graag naar goede titels die de gezonde Bijbelse leer over dit thema brengen, bijv.:

- het diepgaande, hartverwarmende boek 'Verzoening' door W. Kelly (m.n. over Lev. 16);
- 'De offers' door H.L. Heijkoop,
- 'Christus in de offers' door R.F. Kingscote,
- 'Het kostbare bloed van Jezus Christus' van A. Remmers
- Lezingen over Kolosse 1 [J. de Jager]

Alle boeken zijn verkrijgbaar bij bestel@uhwdw.nl.